

КЎРКАМ ВА СОЗ ҚУРАЙЛИК!

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

МЎТАБАР ДАРГОҲ ҚУРИЛИШИДА

«ВИСОТСТРОЙ» ЧИЛАРНИНГ ЮБИЛЕЙ МАРРАЛАРИ

«ЎЗБЕКБИРЛАШУВ»НИНГ ЯНГИ КОРПУСИ

ОЛТИ МИНГ ХАРИДОР ХИЗМАТИ УЧУН

Аҳолига қулайлик

САВДО МАРКАЗИ

«Янгибод» массивида уй-ойлар билан бир қаторда маданий-маиший хизмат кўрсатиш бинолари ҳам тайёр қилинмоқда. Массив аҳолисига қулайлик яратиш мақсади билан биноларнинг қурилиши тез орада бошланади. Икки наватли ҳашаматли ой-наванд бинода сўғити пардозлаш ишлари олиб бориляпти. Қуришга 6 минг хатта қулайлик яратиш мақсади билан биноларнинг қурилиши тез орада бошланади. Икки наватли ҳашаматли ой-наванд бинода сўғити пардозлаш ишлари олиб бориляпти. Қуришга 6 минг хатта қулайлик яратиш мақсади билан биноларнинг қурилиши тез орада бошланади.

Бугун

«Главлташкентстрой» ва қурилиш трестлари бир қатор янги уйлари фойдаланишга топширилди. Давлат комиссиясининг ходимлари жуда кўп қурилиш мақодаларида бўлиб, устларнинг меҳнатига юксак баҳо бердилар. Чилнозордаги Д-20 кварталда бунёдкорлик ишлари жадаллик билан олиб борилмақда. Бу ерда бир йўла 9 та уйи тайёр қилди. Бу уйлarning ҳар бири 72 квартиралардан ташкил топган. Яқинда янги йилларда 650 га яқин оила истиқомат қила бошлайди.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

26 ЯНВАРЬ 1970 й. ДУШАНБА № 21 (1087). БАҲОСИ 2 ТИЯНН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Бугун Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг мажлислар залида Республикада капитал қурилишига бағишланган партия хўжалик вакили бўлиб ўтди.

МЕҲНАТ ЙИЛИНИНГ ҚУВОНЧЛИ НАТИЖАЛАРИ

1969 йил қатор меҳнат зафарлари билан ниҳонланди. Пойтахтимиз қурувчилари юбилей йилига қандай кўрсаткичлар билан келиди? Мухбиримиз «Главлташкентстрой» бошлиғи В. Н. Маркига шу савол билан мурожаат қилди. — 1969 йил «Главлташкентстрой» ва унинг пудратчи ташкилотлари 208,4 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари, 1,4 минг 360 ўринли мактаблар, 3370 ўринли мактабгача ёшдаги муассасалар, бир суткада 1 минг 540 кишига хизмат кўрсатадиган поликлиника бинолари, 610 ўринли насалхона фойдаланишга топширилди. Бу рўйхатта саноат ва маданий-маиший хизматларга мўлжалланган яна 78 объектнинг қурилиши мумкин. Жумладан «Ўзбексельмаш», пластмасса, металлфурнитура, лак-бўёқ заводларида «Ўзбекистон» бирлашмасида ва бошқа корхоналарда ишлаб чиқариш қувватларини мисол қилиб келтириш мумкин. Оналик ва болалик илмий текшириш институти, шарошчилик, микробиология институтлари янги тузилишда. Турбостар уйи, қатор наҳахоналар, ошхоналар, тоёқхоналар, маиший комбинатлар, «Индюшник» ательеси, 20 минг номерли телефон автомат станцияси ва бошқалар қурилди. — Утган йил «Главлташкентстрой» ишлаб чиқариш базасининг қувватини ошириш бўйича қандай тадбирлар амалга оширилди? — Албатта, капитал маблағлар плани 104 процент, қурилиш-монтаж ишлари плани 221 процент бажарилди. Яна шу нарсани мамнуният билан айтиш мумкин, давлат комиссияси томонидан

яқин баҳолар билан қабул қилинган уйлarning соми 14 процентга ўсди. — Қайси корхоналар йиллик қурилиш-монтаж ишларининг мўлдатидан илгари адо этдилар? — «Висотстрой», 159, 3, «Ташкирстрой», «Строймеханизация» қурилиш трестлари ва қатор бошқармалар шулар жумласидандир. — Қурувчилар коллективларидан қачмаси коммунистик меҳнат бригадаси ушунга сазовор бўлди? Бу юксак ном учун яна қача коллектив курашмоқда? «Главлташкентстрой» да зарбдорлар ҳам кўми? — Коммунистик меҳнат ҳаракати тобора кенг кулоч ёймоқда. Хозир 300 бригада ана шу юксак номга сазовор бўлди. 480 коллектив шу ном учун курашмоқда. Бундан ташқари 2 мингга яқин қурувчи-монтажчилар, механизаторлар, автомобилчилар коммунистик меҳнат зарбдорларидир, 3 мингга яқин қурувчи шу номни олиш учун курашмоқда. — «Главлташкентстрой» н и г юбилей йилидаги социалистик мажбуриятлари қандай? — 1970 йилда биз 222 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришимиз керак. Бу ўтган йилга нисбатан 11 процент кўп демакдир. Биз йиллик планини 1970 йил 28-декабрда бажариш мажбуриятини олганмиз. В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллик юбилейини 110 миң квадрат метр турар-жой биноларини, шаҳар Совети насалхонаси, Политехника институтининг механика факультетини ва биринчи навбатда, В. И. Ленин Марказий музейининг филиалини фойдаланишга топшириш билан нишонлаймиз.

Бизнинг ИНТЕРВЬЮ

Илгор комплекс қурилиш бригадасининг бошлиғи Жалил Қасимов Тошкент қурилишларида кўп йиллардан бери баракали меҳнат қилмоқда. Шу кунларда у 11-Висотстрой трести 17-қурилиш бошқармаси қурувчилари билан бирга Самарқанд ва Ўзбекистон кўчалари бурчигадаги янги турар-жой биноси қурилишида иштирок этмоқда. Жалил Қасимов самарали меҳнати учун ўтган йили Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланган.

Институт учун бино ИЛМИЙ ДАРГОҲ

Ўзбекистон Фанлар академиясининг бир қатор илмий-тадқиқот институтлари янги бинога кўчиб ўтмоқда. Азамат бинокорларнинг шарафли меҳнати тугайли Абу Райҳон Беруний номидаги Шарқшунослик, Генетика, Ўсимликлар химияси каби институтлари янги биноларга кўчиб ўтди. Шу кунларда Академия шаҳарчасида 4-қурилиш трести бинокорлари яна бир улкан илмий даргоҳни битказиш арафасдалар.

БИНОКОРЛАР СУРЪАТИ

Трестимиз коллектив 1969 йил янги мўлдатидан илгари 15 декабрда бажарди. Бош пудратчилик бўйича умумий йиллик план 107,4 процент қилиб адо этилди. Планада белгилабган 17,787 миң сўмлик ўрнига 19,112 миң сўмлик ишлар бажарилди. Ҳа кун билан қилинадиган ишлар эса 108,3 процент адо этилди. Мўлжадан 7849 миң сўмлик ўрнига 8503 миң сўмлик иш бажарилди. Қурувчилар В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллиги ва фашистлар Германияси устидан қозонилган ғалабанин 25 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашди. 1970 йил январь ойи қурилиш-монтаж ишларини пудратчи ташкилотлар билан биргаликда буздай тўрт кун илгари бажардилар. Бош пудрат ва ўз қўли билан илган қўлини равишда 113,5 миң сўмлик иш амалга оширилди. Трест коллективни ушундай партия ташкилати ва коммунистларнинг ҳиссаси катта. Бизда 184 коммунист бор. Фақат ўтган йилнинг ўзида уларнинг сафи яна 21 илгор ишга кўлайди. Юбилей социалистик мусобақасининг биринчи савбига 17-қурилиш бошқармасининг бригадир Социалистик Меҳнат Қасимови Ҳамид Байроқ ордени кавалерлари бригадир Жамол Қасимов ва арматурачи Михаил Левада, электр пайвандчи Бобоқул Амуров, арматурачилар бригадасининг бошлиғи Зокир Незматжонов, 1-қурилиш бошқармасининг дурадгори Александр Гусков, бригада бошлиғи Николай Голуб, бригадирлардан Раффор

11-«ВИСОТСТРОЙ» ҚУРИЛИШ ТРЕСТИ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТИНИНГ СЕКРЕТАРИ ТИМОФЕЙ СЕРГЕЕВИЧ ЯПОИН ҲАҚИДА ҚИЛАДИ. Фахриддинов, Исроил Содиқов, электр пайвандчи Пондубой Жолдибеков, Степан Левчуқ, Юрий Ким, катта прораб Рафиқ Бозоров, мастер Абдулла Тухтахўдаев, монтажчи Валерий Угаров, 2-қурилиш бошқармасидан эса бригадир Станислав Осанин, арматурачи Вячеслав Радченко, дурадгорлардан Лев Купларев, Борис Лебен, 69-қурилиш бошқармасидан бригадир бошлиқлари Станислав Богданов, Мухтор Хабибуллаев, электр пайвандчи Алексей Пройдаков, дурадгори Абдувахоб Тулаганов, слесарь Валентин Федотов ва бошқалар бор. Бу коммунистлар меҳнатда ўзларнинг кўрсатиб кундалик нормани 160-180 процентдан бажармоқдалар. Биз ҳақиқат ишлаб чиқариш контроли масалалари ва тарбиявий ишларга алоҳида эътибор билан қараймиз. Бу масалалар партия йиғилишлари ва партокм кенгашларида мунтазам муҳокама қилиниб турилади. Юбилей муносибати билан олинатган социалистик мажбуриятлар партия хўжалик ва касба союз ташкилотлари раҳбарларининг ҳисоб-хисобларида тингланади. 1 ва 2-қурилиш бошқармаси трестимиз байроқдорларидир. Аккорд мукофот системасининг қўлланилиши трестимиз коллективни муваффақиятини таъминлашда катта роль ўйнапти.

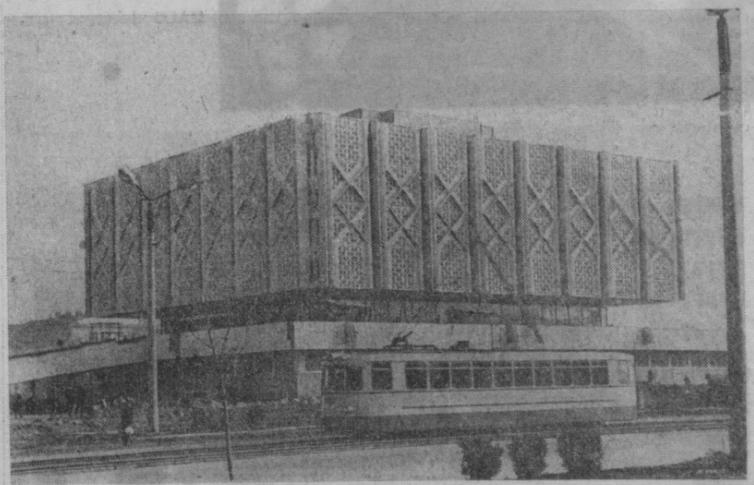
МИНГ ХОНАДОН ҚУВОНЧИ

Қўйлик мақсадида ҳам яна бир янги квартал қулоқ ёймоқда. У ерда шиддикдан меҳнат қилган 3-қурилиш трести азаматлари давлат комиссияси диктатига бир йўла 18 та қўймақли уйни таъдим қилдилар. Янги йилда мингга яқин оила кўчиб ўтади.

«ШМОЛИ-ШАРҚ-2» массивида ҳам уй тўйлари қуядади. «Жилда» трестининг меҳнатсевор бинокорлари 18 та 32 квартираларли кўчаларини меҳнаткашларга топширдилар. Бу трест қурувчилари ҳам 600 дан ортиқ оилага қувонч бахш этдилар. «Главлташкентстрой» н и г кўли гул йилги ва қурилиш ҳам ҳамшаҳарларимизга аjoyиб совға қозирдилар. «Марказ-2» кварталдаги 9 қаватли 98 квартираларли ҳаммақамли бино хужжатларига ало баҳо берилди. 4-қурилиш трести бинокорларининг меҳнати ҳам баракали бўлди. Черадечен қўчасида 2 та 15 квартираларли, 2 та 50 квартираларли, Луначарское шоссесида 48 квартираларли бинолар ҳам тайёр қилинди. Шу ҳафтада мингдан ортиқ квартираларда уй тўйлари ўтказилди.

ПОЙТАХТНИНГ ЎН ЕТТИНЧИ ҚАВАТИ

Шаҳарда қурилиш ишлари тобора аяқ оляпти. Осмонлар билан қад ростлашган. Беш, етти, тўққиз, ўн икки, ўн етти ва нихоят ўн тўққиз қаватли бинолар... Ўзбекистон кўчасида «Ўзбекбирлашув» учун баланд қаватли бинолар қуриляпти. Қурилиш ва монтаж ишларини 11-«Висотстрой»га қарашли 2-қурилиш бошқармаси бинокорлари жадал суръатларда олиб бориляпти. Ушунга бошқариш В. Чернышнин янги қурилиш ҳақида шундай дейди: — Марказда ўн етти қаватли бош корпус, ён томонларда эса янги янги икки қаватли бино бунёд қилинади. Бир ресторан, иккинчиси клуб ва санъаткорлар учун меҳмонхона бўлади. Объектда дохий юбилейини муносиб кутиб олиш учун бригадаларо социалистик мусобақа қилиниб бориляпти. Мусобақада Н. Костенко бошлиқ коммунистик меҳнат коллективни пешқадамлик қилмоқда.

Шаҳримиз кўрки ва фахри бўлган В. И. Ленин музейи.

РЕПОРТАЖ

Куйловчи мармар

Ҳинг боғлами юқори томон сезилар-сезилмас кўтаришмоқда. Ярим-яланғоч, тиннамадори қуриган ишчи уни 30 метрлик баландликка кўтараяпти. Орадан кўп ўтмай соқоллари оқарган, ногмадан келган уста гиштларини тира бошлайди. Урта Осенинги машхур миноралари бир неча аср илгари ана шундай тугилар эди. Бу минораларнинг азамат наамбагаларининг пешона тери меҳнати ётарди. Хозир эса қурилиш майдони йирик саноат корхонасини асладди. Турнарлар каби кўкка бўй чўзган минора кранлар бир неча тонналаб юқларини пўлат қўлларига истаган баландликка осонликча кўтарди. Юқори унумли механизмлар, замонавий ускуналар — буларнинг ҳаммаси ҳозирги қурувчиларнинг хизматида. Биз В. И. Ленин марказий музейининг филиалидамыз. Бу улкан бино шундай маҳорат билан ясалганки, катталигига қарамай ҳавода муаллақ тургандай кўринади. Бу қурилиш зафардаст механизмлар қуриб ботилаётган эдилар. Пардоз ишларини эса «заргар»лар тугалламоқдалар. Уларнинг ўртасидаги фарқ бугун ҳам яққол кўриниб турибди. Қурилиш территориясида пневматик болгалар текис ишлаб турибди, компрессорлар бетўхтов тақийлайди, автокранларнинг мотори гувиллабди. Бу ерда меҳнат қайнамоқда, алқойиб фавворалари бўлган сув ҳавзаси, гулзор, арч ва салини йўлаклардан иборат бўлган мухташам бинонинг ичиде эса тинчилди. Пардозчилар «заргарлик» ишларини олиб бормоқдалар. 901-Москва қурилиш поёзидини Георгий Моисеевич Бесверкий раҳбарлигиндаги мармарчилар бригадаси экспозиция заллариде мармар колонналарига сайқал беришмоқда. Петр Николаевич Петров бошчилигидаги дурадгорлар сўғити қилган учун ёнғоч-қилиқ плиталар ётирилмоқда. Владислав Плиханов ва Георгий Николаюловичлар пардозчилари эса

ИККИ ЖАСОРАТ

Николай Игнатьевич учун Совет Иттифоқи оғир участкаси — бетон-Ортинский Харьков қурилиш поёзидан Тошкент жамолига қараб турарди. Шу кунларда унинг ёшлик ва ўсимлик йиллари ўтган. Касби қурувчилик, Тошкент билми юртининг собиқ серкўбёш дйеримиз пойтахти Тошкентда эмилан Ватан уруши йиллари артилари р и я пенсия ёшида бўлишига Н. И. Ортинскийнинг полкида хизмат қилган қарамай, шу ёққа шовилди, улкан жасоратлари ди. У қурилишнинг энг оғир участкаси — бетончилар бригадасига бошчилик қилди. Қасимовнинг кўлидан жило олган билмади, ган кўлаб биноларда доно халқимиз, ҳозир ҳамшаҳарларимиз яшамоқда. Харьковскийлар кўриб берган хонадонларда истиқомат қилган тошкентликлар Н. И. Ортинскийнинг номини ҳам фахр билан эслашади.

БОЛАЛАР БОҒЧАЛАРИ

Эркаклар орой олиб, тарбияланадиган даргоҳлар шаҳарнинг барча даҳаларида пайдо бўлмоқда. Яқинда улар қаторига яна 2 та боғчалар бачаси қўшилди. 9-қурилиш трести бинокорлари Свободный посёбасида 280 ўринли боғчалар бачасини фойдаланишга топширдилар.

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРПУСЛАРИ

159-қурилиш трестининг қўли гул бинокорлари уй-жой бинолари бунёд қилиш билан бирга турли корхоналарда ишлаб чиқариш корпуслари қурилишини ҳам олиб боришмоқда. Экскаватор ремонт заводида асбос-созлик цехи ишга туширилади. Янги цехда корхона учун зарур бўлган техника воситалари ремонт қилинади. Дурадгорлик буомлари заводи шаҳардаги кешжа корхоналардан бири. Унинг дераза тайёрлаш цехи ҳам битта деб қолди. Янги корпус ишга тушириш билан пойтахт қурилишлари тайёр дераза рошлари етказиб беради. 9-қурилиш трести усталари эса Абразив заводида улкан корпуслари қурилишини ниҳоясига етказмоқдалар. Бу корпус ишлаб чиқаришни 30 процент кенгайтириш имконини беради. Бундан ташқари лак-бўёқ лабораторияси биноси қуриляпти. Маҳсулотининг сифати, таркибининг текширадиган бу лаборатория яқинда ишга тушади. Жуковский қўчасида маъмурий бино қад кўтармоқда. Бунин 11-«Висотстрой» бинокорлари қурмоқда. СУРАТДА: Г. Хамидиёров ва Н. Исақуловларни кўриб турибсиз. Улар қундик нормаларини 120—130 процентга етказиб бажармоқдалар. И. Шонюгов фотоси.

УЙҒУН — МЕҲМОНИМИЗ

ТАЪЗИМ ВА ТАШАККУР

Мен 93 ёшлигимни ўйла-
гудай бўлсам, дарҳол Пушкин
эртастларини, устоз Уйғуннинг
«Жонтемир»ни эсимга
келди. Чунки мана шу
асарлар мени гўзаллик ола-
мига бошлаб кирган.

Островский номидаги пи-
онерлар саройининг девор-
ларига ҳам, боғ ичига ҳам
Пушкин асарлари томасидан
чиroyли расмлар кўйилганди.
Мен Пушкин эртастларини
қайта-қайта ўқиб ва унга иш-
ланган расмларга соатларча
термулардим. Шу шу адаби-
ёт шайдоси, шеърини савдо-
йис бўлиб қолдим. Ана шу
келларда пионерлар лагерига
бордим. Лагеримиз серда
рахт, серсув, хушманзара
эди. Айнаса, оқшомлари
ажойиб манзара калф атари-
ли. Шу хилдаги оқшомлар-
нинг бирини, тўгарак раҳба-
рини гулхан ёнига қийиб,
домла Уйғуннинг «Жонте-
мир»ни гоҳда ээр ихтирос
билан ёдаки ўқиб бердик,
аста дўлараси Уйғун юзи-
га гулхан дов-лов шуъла
ташлай турди. Бу эса ўқи-
лаётган дoston таъсирчанли-
гини янада ошириб юборар-

ди. Чарақ-чарақ* қолду-
лар ҳам, шарафда
турсан сой ҳам, шарафда
шайрларан боғ ҳам, ойдинда
сирли тус олган тоғ ҳам
«Жонтемир» достонини
жонландирини учун атайлаб
килинган ақорациядек туил-
ларди. Мен ўзимни бутушлай
унутиб, достонда куйланган
бахмал ўтлоқлар, бахайбат
тоғлар, кенг яйловлар ичиди,
ойна булоқлар ҳузурда,
аламли Жонтемир ёнида хис
этам.

1939 йили 8-сифда
ўқиб юрган вақтим-
даги бир воқеани сира
унутолмайман. Бир груп-
па пионерлар билан бирга
Москва, Киев, Харьков, Дне-
пропетровский шаҳарларида
бўлдик. Бу саҳахта устоз
Уйғуннинг «Уфа йўлларида»
ва «Украина эллари» ҳеч
тинчлик бермади. Шу асар-
ларда куйланган йўллардан
поездада ўдик. «Украина эл-
лари» достонда таъсирчан
эриларда юрдик. Сафар-
дан қайтганимдан кейин,
«Украина эллари» деган
шеър ёздим. Бу шеър тенг-
қурларимга манзур бўлди-

К. Маркс кўчаси эгагидаги
ҳозирги кўчирок театри би-
носига ёзувчилар билан бу-
ғун учрашув кечасида ана шу
шеър учун Ҳамид Олимжон
қўлимни сиқди. Бу рағбат-
ландирар тинч қўяди дейиш-
ми Шундай қилиб, бинойи-
дек шеър қувуштириданган
бўлиб қолдим.

Бу орда уруш бош-
ланди. Фрондан ярадор
бўлиб қайтдим. Тошду-
нинг (аввалги САГУнинг)
филология факультетига
ўқиб бошладим. Диплом
иниш ҳам Уйғун лирикиси-
дан бўлди. Шу бахонада шир-
ир билан бир неча бор учра-
шув бахтига мушарраф бўл-
дим. Бу учрашулар кўзим-
даги боғичларни янада кў-
роқ ечиб юбора бошладим.
Уйғун оға раҳбарлигида
ёзувчилар союзида ишла-
дим. Кўзимга жойлаша сар-
бар ва саҳахтарда бўлдим.
Энг муҳими шундаки, шеър
шайдонига мени Пушкин
ва Уйғун домла бошлаб кир-
ган. Мен бу табаркур устоз
истеъдоди қаринисида илос
ва эхтиром билан таъзим
қиламан. З. ОБИДОВ.

Мухтарам «Тошкент
оқшом» ёзувчиларига
яни йилда сикат-сало-
матини, бахт-саодат
талабман. Хав ним Уй-
лаган муллоҳига ет-
син, истаган мақсадига
эришин. Ила бўйи
хўрсандчинди, зафар,
омонлик хамроҳини
бўлсин, аза ётсала!
Уйғун,
12 январь 1970 йил.

ШЕЪРЛАРДАН НАМУНАЛАР

Ағдарилганида қонли тоғу-тахт
Ленин раҳбар эди жангу жадалда
Хар бир қувончи кун, ҳар
ғалабада
Ленини эспаймиз биринчи галя,
(«Ленини эслаб».)

Гўзал келажикга кўз
солганимда
Шонли ўтмиши ҳам унутма ҳеч
вақт.
Утмишда халқимиз қаҳрамонона
Жанг қилганида қайда эди
(«Тонгин эслаб».)

Неча йил яшадим — гап унда
эмас.
Нима иш қилгансан! — Ушандам
галер.
Ўтган ўр эмас, қилган иш билан
Қиммати ўлган инсоннинг эъро!
(«Нима иш қилгансан!»)

Сизга бағишланур ўқувчим,
Ижодимнинг эр эсл боби,
Куйга тўлиб янғур сиз учун,
Юрагимнинг олтин рубоби,
(«Бағишлов».)

Сизга бағишланур ўқувчим,
Ижодимнинг эр эсл боби,
Куйга тўлиб янғур сиз учун,
Юрагимнинг олтин рубоби,
(«Бағишлов».)

Сўрадинг доҳининг умр тарихин,
Қисқа жавоб бериш мен учун
одат.

Унинг умр йўли инсониятнинг
Умр тарихидан иборат.
(«Ленин ҳақида»)

Тонг ажойиб бир пайт, тенги йўк
хуси,
Гўзал табиятинг дилбар лавҳаси,
Икингитиб, ҳар қундуз ундан бир
варак,
Тонг эса варақнинг гул сарлае-
хаси,
(«Тонги бўса».)

Олпоқ чойшаб ёлиб дала, қир,
Қор қўйида ухлаб ётади,
Кумуш табасмула тозлаиб,
Қирик сузиб тоғлар отади...
(«Оқ қирлар».)

Сени, бахтим, қўтқорим,
Шарафим, деб, партиям
Бутун меҳрим, севгим билан
Улуғлашга ҳақлиман!
(«Давримнинг вилдони».)

Шодлик, саодатга тўлиқдир ҳар
бир
Совет кишининг нури хонаси.
Кремль курапти занг урар
мағрур
Оламга таралув бахт тарақиси,
(«Янги бахт билан»)

Ҳикматли сўзлар

Қўёш тонини
ёритади,
Китоб онини
ёритади.

Биров салом берсаю
бирор алик олмаса,
салом берган эмас,
алиқ олманган хижолат
чекенин керак.

Турқи гўзал
гўзал эмас,
Хулқи гўзал гўзал.

Дадил ошиб ўтдим олтиш
давондан,
Юзинчи давонда энди
кўларим...

АДАБИЕТИМИЗ таъбир жо-
из бўлса, улкан зарбадас,
хушовоз—лирик шоири Уйғун
билан қанчалик фарқланса,
етук эстетик, сермахсул драма-
тург Уйғун билан ҳам шунча-
лик қувончига ҳақли.

Москвалик адабиётшунос Ве-
ра Смирнова айтганидек, у
революциянинг дастлабки
йилларида адабиётга кириб
келган, Узбек ёзувчиларининг
тўнғич авлодига мансубдир.

Унинг сермахсул, серваз,
оромбахш ижод булоғидан
халқимиз мамун ҳолда
бахраманд бўлиб келяпти.

Уйғун поэзияси ҳассос шо-
ир Ҳамид Олимжон поэзияси
билан эғизак, Соддалик, ра-

куч-қудратини бағишлаган
меҳнат фидойисининг аён чеҳ-
расини кўради.

Завқ уйғонар боққан
кишида,
Шунча кўркам бўлмиш
пахтазор,
Кўсақларнинг очилишида,
Сенинг кумуш табассуминг
бор.

Шоир муҳаббат таронасини
қалбдан куйлайди. Унинг
муҳаббатига савдоти шу кў-
дарки, у бутун бордини, юра-
гини унга бағишлаган, ўзи эса
унинг қаршида ирода,
ишонч ва содиқлиги билан
энг вафодор эр бўлиб тура-
ди.

Олиб кетил, майли
боримни,
Қолдирмагил ҳатто хору
хас.

Олиб кетил боримни фақат
Юрагимни бериб кетсанг
бас.

Сочини тарафди қошида...
Йилнинг тўрт фасли шоира
илхом ва ижод манбаи. Зум-
рад баҳор қанчалки шоирни
қонил қолдирса ва гўл-лопа
қўйнига чорласа, сачий олтин
куз уни шунчалик мафтун эт-
ди. Ҳарорати баланд совмили
ҳа қанча ором, роҳат-фароғат
ёзда этса, кумуш киш шоир
қалбини ундан кам қитқила-
майди.

Қуёш кўкдан эгилиб қарар,
Жуда равшан оловли кўз,
Сариқ кўйлак кийиб
кўринган,
Баркут фасл — бу кузининг
эзи...

Шоиримиз 65 баҳорини оли-
қиллаш арафасида, У ҳар гал
баҳорини энг кўп шоднига ва
кўтаринчилик билан олқиш-
лайди. Бунинг боиси шундаки,
у ҳар бир баҳордан кейин улуғ
бир шоднига, хурсандчилик,
маъмурчиликни кўради. По-
лоқ келажик, инсониятнинг
буоқ орзуларини рўёбга чиқар-
раётган замон шоир
қалбига бир олам умид ва
ишонч ҳада этади:

Баҳор — ёшлик, гўзаллик,
мёрдлик,
Ҳаёт шодлик, латофат,
чекмак...

Бизга баҳор қиёфасида
Кўрнамди шонли келажик.
Уйғун драматург сифатида
Ўзбек сахнасини ривожлан-
тириш борасида ҳам се-
марали меҳнат қилиб, бу
жанр равнакига ҳисса қўшиб
келаятган истеъдодли драма-
тург ҳамдир. Унинг «Келтиш
ҳазил», «Ҳаёт қўшиғи», «Ол-
тин кўл», «Навбахор», «Гир-
доб», «Қотил», «Параван» син-
гари сахна асарлари кенг
томшобинларга маъқул ва
манзур бўлган асарлардир.
Изаат Султон билан ҳамкор-
ликда ёзган «Алишер Навоий»
драмеси ўзбек сахнасини
муштакам ўрин олди.

Элу-юртим, Ветаним деб
бутун қалб кўрини, кўз нури-
ни, куч-қувватини бағишлаган
шоирини, ёзувчисини, драма-
тургини халқ ардоқлайди. Бу
ни билган, дилдан ҳис этган
Уйғун кўнгли яна ҳам шодлик-
ка тўлади ва у қайнаб тоша-
ди. Мана у оташ нафасини ин-
икос этувчи мисралар:

Бу тонгда ҳам халқимни
шоден
Кўриш билан Бахтиман
ғоят.

Хур Ватанда тинчлик
қўшиғини
Куйлаш билан шодман
ниҳоят.

Янги кутлуг ва муборак
етмишини йилнимиз бош-
ланди, Ушбу ажойиб юбилей
йилда совмили шоиримизга
сикат-саломатлик, осуда ва
тинч ҳаёт, бахт-саодат тарона-
ларини баралла куйлашда
шеърини илхом, куч-қувват ти-
лаймиз.

Шоир ўз китобхоналари билан тез-тез учрашиб туради.
СУРАТДА: Уйғун Тошкентдаги 40-мактаб ўқувчилари орасида.

ШЕЪРИ ВА ДРАМАТУРГИЯМИЗ КЎРКИ

вослиқ, аниқлик, жўшқин ва
кўтаринчи қайфият, қайроқи
сўз ишлата билишдек ноади
маҳоратини Ҳамид Уйғун
бирга, бир ижод қозонида пи-
шириб етиштиришди. Бу поэ-
тик маҳсуллар фикрий теран-
лиқ, жозибдорлиқ, ўта таъ-
сирчан публицистик характери
билан шу қадар бир-бирига
уйғун, ҳамоҳанг, ҳамнафаски,
иларини бир вақтда ўқисангиз,
қай бири Ҳамид Олимжон
қаламига мансуб, қайсиси
Уйғунники, эканини ақратол-
майдас. Қаранг, Ҳамид Олим-
жонда:

Кўрсин десанг, ҳажонни
қўзим,
Уссин десанг боғимда узум,
Умид билан ўстиргин қизим
Десанг агар бўлмасини увол!
Кўлингга қурол ол!
Энди Уйғунга қулқ тутамиз!
Келсин десанг, қайтадан
бўлбул,
Уссин десанг, қайтадан
лола,
Евдан қасос оламан, дея
Қасам ичиб кўтар пивла!
Уйғун поэзияси давр билан
ҳамиша ҳамнафас бўлди. У
совет кишининг юксак орзу
умидларини, интилиш ва
ишончини, ғазаб-муҳаббатини,
ирода ва қатъиятини ифода-
лади.

Уйғун гўзал табиятинг до-
дий мафтун. Фидокорона, ҳа-
ли меҳнатнинг лобар куйчи-
си. Бепоён она ер, унинг ҳо-
силга қон тулпроғига меҳр-му-
ҳаббат билан боқар экан,
шоир қимматбахо бойлиги-
миз пахтаинг ял-ял товланиб,
очилиб туршида уни етилтир-
ган, унга юрак кўрини, бутун

Шоир самимий муҳаббатни
гуллар, гулдасталарга ўрайди.
У ҳаммиса янги мазно ва янги
мазмун билан шоирга илхом
бағишлайди. Кенг ижтимоий
мазмундорлиги билан алоҳи-
да эркираб, маъжлаиб, тура-
ди.

Шоирнинг «Назир отанинг
ғазоби», «Бригадир Қарим»
қабл машҳур шеърлари ёлғиз
Уйғун ижодидагина эмас, Бал-
ки умуман ўзбек совет поэ-
зиясида энг кучли характери-
ларнинг лирик қиёфасини
курсовати мўътараб дурдо-
налардир.

Шоир халқ мақоллари,
иборалари, ибратли гаплари-
ни ўринли қўлланш ва булар-
ни қаҳрамонлари нутқига синг
дириб юбориши натижасида
бадий тўқимга ҳаётийлик,
жонлилик, бахш этади; Гит-
лернинг хом ҳаёларини эши-
тди, ғазабланган Назир ота
бундай деди:

«Жумла ҳажон эмиш...
астафируло
Нафсинга дорд телсин,
котта кетибсан,
Нафси ёмон, дейди, ҳайида
ўлар».

Шоирнинг юксак эстетик
ниятлари ҳаммиса биринчи
планда туради ва киши-
ларни совет ижтимоий тузу-
лига савоқат, муҳаббат руҳи-
да таъбиқлашдек, эзгу инти
рўёбга чиқара боришга ҳиз-
мат қилади.

Уйғун ажойиб пейзаж лирик
касани яратган тенгсиз шоир-
лардан биридир. Қаранг:

Бугун эрта туриб тонгин
кўрдим,
Оқ шоқи рўмоли бошида,
Уфқ кийинтириб, гўзал
фалак,

Ҳали тонг отмаган, ҳамма уйғуда,
Юлдуз кўларини юмтаган осмон.
Ҳали уйғонмаган боғ булбуллари,
Баҳор оғушида дам олар эди
Олтин чироқларга кўзилган шаҳар.
Хўрсалар қиқирмай, сайрамай қушлар,
Бирдан ҳамма ёни даҳшатга солиб
Ер ларзага келди, машғум тувиллаб...
Гўё бир балони сезгандай бўлиб,
Бунлард бунирди, итлар увуллаб.

Эшклар гижирлаб, шиллар кисирлаб,
Уйлар бориб келди беланчасмон.
Ойналар шарақлаб, томлар танақлаб,
Деворлар қулади кўтариб тўзон.
Одамлар даҳшатда, чуввос кўтариб,
Бош яланг, сарпоқан қўчага чопди.
Эсини очилмай баъон уйларнинг,
Ичида одамлар қамалди қопти...
Электр симлари узалиб кетиб,
Қоронгилик босди шаҳарин бирдан.
Шу дам ҳаётимиз миғ хил ўй келди,
Миям ғрулгундек машғум фикрдан.
— Нима бало бўлди? Нима ҳодиса?
Энгин бошландими? Сел юғурдими?
Шаҳарин учириб кетгудек бўлиб
Довул кўзгўлдимиз? Бўрон юрдими?
Осмон қуладими? Ер ёрилдими?
Евортот қиндимиз, сарватиб олов?
Ёки ёрилдими атом бомбаси?
Гўзал шаҳримизни босибдимми ё?
Зулмат қопладими ёруғ оламни?
Қиймет қўлдими? Босдимиз вабо?
Ёки тутадими ердаги ҳаёт?

Охир замон дегани шунинки ва ё?
Гўё қушқонга борган ҳўшудай!
Мисли ёғиз даҳшатдан қалтирдий ёр.
Нега юрак ўйнар, қалқушимиз туриб?
Нега пешонамиз босар соғувч ёр.
Ха, аъиз ўқувчим, бу даҳшатли он,
Бу машғум манзара неча-неча бор —
Қаламга олинган, таъсир қилинган.
Аммо, эсимизга тушар ҳар баҳор,
Ерга тўналганда саёба гиламлар,
Кўзги ўйнаганда апрель гуллари,
Эсимизга тушар ўша палла, тонг,
Нозил қилганда боғ булбуллари.
Эспаймиз тараеса сунбулар сочин
Баҳор қувшининг олтин тарағи.
Бехитер ўша даҳшатли эста
Солар валедринанг қора варағи...
Уша апрель тонги тошкентликларнинг
Хотираларидан чиқмас умрбод!
Хар апрель қулғим тағида янғур,
Ушанда, даҳшатдан қўтарилган дол,
Кўз олдимдан кетмас ўша паллада
Иңилган деворлар, бурқирган чанг.
Хотиридан чиқмас ўша онданов
Янги Тошкент учун бошланган эур жанг!
Хамон икки наъра—мунозара, баҳс
Эшитилган қабл булар қулқоқа,
Зилзила ослатар харобаларини.
Тошкент имо иллар гулдаган боғи,
ЗИЛЗИЛА СЎЗЛАЙДИ:
Юз йилча куч тўплаб яширин, зимдан,
Яна пайдо бўлдим остингда, эй, Шош!
Қаҳримни селдингим? Аҳволнинг қалай?
Бера олсанми зарбама бардош!
Уша зилзиладан, даҳшатли, хавфли,
Эрни чок-чокдан сўнкан беомон!
Зарбидан дарёлар тексари оқар,
Тоғлар буқилади, тош булар талқон!
Мен, ўша, омонсиз, чорасиз бало,
Эрни остин-устин қилган забардаст!
Мен, ўша шафқатин билмайдиган куч,
Шаҳар, қишлоқларни бузишдан чабдаст!

ТОШКЕНТ СЎЗЛАЙДИ:
Биланам, байсама, дағдага қилма!
Мен, ўша, қадимий, мухташам Шошман!
Қаринанг, енгиман, деб ўйламаган,
Минг йил яшасам ҳам навирион, ашман!
Керилма, чиранима, хукумларинг пуч,
Зарбидан чидайман зарсанг қолдек.
Нўқ сенга, зилзила, менга енгар куч,
Остингда қолсан нечкни соядек!

УЙҒУН Ўзбекистон халқ шоири

ЗИЛЗИЛА СЎЗЛАЙДИ:
Шунча ҳам фаромушотиримсан, а?
Единдан қиндимини аввалги зарбам?
Аммо, бу галгис тенги тўқ даҳшат!
Бир тоғиб қўрасан бу зарбамни ҳам!
Бироз топилмасан менинг зарбамга!
Бу айтан гапларим эсингда турсин!
Чунонам урайин, абагинг чиғиб,
Арҳонинг фалакда чирқираб юрсин!
Остинга босаман тоғ бўлиб чиғиб,
Лава бўлиб чиғиб ютаман сени!
Ким шак келтирадид қудратинга, ким?!
Наҳанам қариди кутаман сени!

ТОШКЕНТ СЎЗЛАЙДИ:
Овора бўласан, қулб бўласан!
Кенг жаҳон олдиди чиғар шармандаг!
Ишриин, тўсатдан зарб бериб, номард,
Килмоқчи бўлдингиз мени хангу-манг?
Ушунда ётганда зимдан зарб берсам
Ғафлатда қолар, деб ўйлагинг чоғи?
Янглишдинг, хўшёрман, дадил турибман,
Хонадонларимнинг ўчмас чирғи!

ЗИЛЗИЛА СЎЗЛАЙДИ:
Бунча пуриқорсан! Бунча мағрурсан!
Галнмга ишонинг келмади, чоғи!
Бундан юз йил аввал берган зарбамнинг
Ҳали ҳам турибди қўқингда доғи.
Бундан юз йил олдин зарб берганимда
Элид йил ўзинга келолмагансан!
Уйларингни тутдай тўқим ўшанда,
Хурунмига илож қилолмагансан!
Ярим аср ерда ҳок бўлиб ётдинг,
Харобариндан юксаларди дол.
Менинг назаримда ўшандан бери
Осмонингда кезар нолаю фарёд.
Эндиг зарбамдан, амниман, сендан
Ному-нишон қолмас! Йўқолар аслин!
Энди хайр—маъсур,—хариталаридан
Хагто, нсмининг ҳам тополмас наслин!

ТОШКЕНТ СЎЗЛАЙДИ:
Оганинга дард тексин! Нафасинг ўчини!
Жуда натта келдинг, кенса жодугар!
Ҳа, сени эскадан биланам, сенинг
Қилмишинг ва турган битанинг зарар!
Эсимдан чиққан йўз, юз йил муқаддам,
Бошимга солганинг қора кун, даҳшат.
Эрни қалтиратди, элин йнғлатди
Ўшанда хуруннинг келтирган ваҳшат!
Ўшанда хуруннинг, нолиганим рост,
Ушда ёлғиз эдим, нотавон эдим.
Хурунмига қарши қора тополмай
Кўзим тирён эдим, бағри қон эдим.
Ховир бошқа замон! Янча эмасман,
Дўстларим жуда кўп, бахтимга ёрман!
Ленин қувшидан бахраман бўлиб
Ўйлаган бўстонман, сўймак баҳорман!
Гўзал Москванинг дўсти, иниси,
Шарининг машъалиман, сўймак қўшман!
Дўстлар даврасида қадрини топган
Хамиша навирион, ҳаммиса ашман!
Юз йил ер остида мудраб этиб, сен,
Замондан ортида қолой кетибсан.
Ўтмишда устимдан ҳоиминингизни,
Тушунмай, ҳозир ҳам даъво этибсан!
Ҳа, келилиб кетган сен қўрган толлар,
Баҳодирлар яшар бизнинг замонда.
Минг бало келса ҳам даф этиб, енгил,
Халқимиз ашайди омон-омонда.
Келажикни равшан қўрсатиб турган
Ҳеч қандай тахлика, ҳеч қандай офат
Туғон бўлолмайди йўлларимизда.
Дўстлик аънамини, фидоликни,
Дўстликда кичимиз, дўстликда ибод.
Бизни енгилман, деб онора бўлма,
Айтан гапларимни аҳши ўқиб ол!

ЗИЛЗИЛА СЎЗЛАЙДИ:
Ўйлама гапимга лақақа тушиди, деб,
Аҳду ваъдонимда маҳкам туванман!
Бир зарба чиласанг, минг зарб берманан,
Остиндан ураман, даврон сурманан!
Бехуда тап билан мени чапимта,
Мен ўз интигимга, шансиз, етаман,
Қўягини қўяларча соғуриб тамон,
Сени хароб этиб, сўнгра кетаман!

Шаҳримиздаги 10-кеча ишчи-билар мактабининг шоир билан бўлаг учрашув гоғат қизини
ўтди.

Александр АВДЕНКО

ТОҒ БАҲОРИ

—Қанақасига, газета хроникаси-чи?
 —Бу хроникани Совет контрразведкаси бизни чалғитиш мақсадида ўйлаб топган бўлиши мумкин.
 —Ленин, «Закарпат правдаси»ни фақат биз билан сиз ўйингиз-ку. Бугу мақолада минглаб одамлар яшайди. Уларни чалғитиб бўлмайди. Йўқ, сэр, мақола ҳақиқатга тўғри келиши керак.
 —Фараз қилайлик, ҳақиқатда бу воқеа юз берган бўлсин. Бироқ, унинг асл сабаби нимада? Дюба ҳақиқатда ҳам маст бўлганми? У машинани жарга қасдан бурган бўлса-чи? Агар ундай бўлса, нимага? Бўйинда ҳалигинда, оти нима эди... сиртомини сезиб қолгани учун эмасмики...
 —Зубанининг, —луқма ташлади Файн.
 —Балки, Мушкул аҳволда қолганини тушуниб, ўзини —ўзи ўлдирган.
 —Бундай бўлиши мумкин эмас, сэр.
 —Нега?
 —Файн кўзлари билан «Закарпат правдаси»ни янлаб кўрсатди.
 —Бу ҳолда газета бунақа мақолани босмаган бўларди.
 —Ҳама нарса бўлиши мумкин, Файн. Совет разведкачиларининг фантазияси яхши ва заҳарли энг кўпмаган усуллари кўп. Бунинг унутмайлик. Дюба ўларча ичган бўлиши мумкинми?
 —Йўқ. У кўп ичарди-ю, билиб ичарди.
 —Мана, кўрдингизми? —кувониб кетди «Бизон». —Бинобарин, газетанинг ривожини шубҳали.
 —Файн шифининг фикрига қўшилмади.
 —Бунда шубҳали ҳеч нарса йўқ, сэр. Дюба руҳини Сибандан тортиб олган бўлиши мумкин, бундан олдин анча ичган бўлиши керак, машинани жарга ноҳосдан тушириб юборган бўлиши эҳтимолдан ҳоли эмас.
 —Ишонмайман! На чо...
 (Давоми. Боши газетанинг 19—20-сонида).

ра, Файн, менинг сезгим шундайки, ҳар қандай искович йўлда қолиб кетади! Сезиб туришман: нимасидир шубҳали туюлгити. Рост эмасга ўхшайди... Аммо «Колумбус»га қайтайлик Унинг аҳолини аниқлаш учун нима қилдингиз? Нимага Яворга махсус одам юбормадингиз?
 —Менинг юз берган воқеадан кейин бундай таванқал қиллишга ҳақим йўқдай туялди. Мен сизнинг кўрсатмаларингизни кутганим.
 —Қанчалик кечинман эҳтиёткорлик! — киноя билан хитоб қилди «Бизон!»
 —Бу ҳақиқат операцияга киришгандаёқ ўйлаш керак эди.
 —Джон Файн мулоим таъна билан шефта қаради:
 —Иш бундай ўнгидан келмаслигини ким ўйлагани дейсиз? Иш мутлақо ишончли бўлиши эди.
 —Ҳамага ҳам бундай туялган. Менинг шубҳа ва оқоғандликларимни эслаб кўринг, хурматли Файн. Сиз уларни асоссиз, беҳуда деб, мени ишонтиришга уриндингиз.
 —«Бизон» кечиб тугатилмаган сизгари кимга таъна билан кутганим янқисини олди.
 —Умуман эса, Яворга «Колумбус»ни юбормаслик керак эди. У ерда дуруст ерданчилари билан тажрибали, кўп йиллик резидентингиз Дюба бор эди.
 —Дюба бизни маълумотлар билан таъминлар эди. «Колумбус» группаси темир йўлдаги кўпуровчилик учунгина тайинланган эди.
 —Бу ишлар билан ҳам Дюба шуғулланса бўлмасми? Биз учун маҳаллий аҳолидан бўлган агентлар энг катта қимматга эга эканлиги сизга маълум эмасми?
 —Мен ўйлагандимки, Кларк бизнинг энг яхши разведкачиларимизнинг бири бўлгани учун, қисқа муддатда...
 —«Бизон» Файнга галини тугатгани қўймади.
 —Сизнинг ҳамма тахминларингиз қизиқон гардам...

чининг доғлари бўлиб чиқди. Мен ҳам, тентақдай, сизнинг ваздаларингизга лаққа тушибман! Ҳозир ҳечқачон, сира ҳам кечирмайман. Кларкни Яворга юбориш—сизнинг энг катта хатоңгиз. Сиз бизнинг бутун хонаки разведка ва кўпуров ишларини бошқа йўллар билан бақариш керак, деган темир қондаминиз буздингиз. Бунинг учун энди роса таъзимингизни еяимиз. Кларкни йўқотиш. Дюбани йўқотиш. Закарпатьда муҳим район билан ҳеч қандай алоқага эга бўлмаслик... Сиз тасаввур қиласизми, бу нима деган гап?
 —Джон Файн босиқлик билан қадр—қимматини сақлашга уриниб, бошини ирғади.
 —Йўқ, муҳтарам зот, сиз балони ҳам тасаввур қилмайсиз! Закарпатье турт давлат: Польша, Венгрия, Руминия, Чехословакия билан чегаралаш. Закарпатье —куруқликдаги Болон дарвозалари. Уша ерда, Карпат тоғларида, уруш бўлган тақдирда, рус дивизия ва корпуслари учун трамплинлар тайёрланади. Демак, биз русларнинг бу энг муҳим чегара районини билишимиз шарт: ҳамма темир йўлларини, уларнинг ўтказиш қобилиятини, катта йўлларини, кўприклар, қўшинларнинг ҳақиқий ва эҳтимолли дислокациясини. Ҳаммасини билишимиз шарт!
 —Мен тушунаман. Мен ҳам худди шу йўналишда ҳаракат қилдим! — қизғин гапга қўшилди Файн.—Сэр, ҳали ҳеч нарса қўлдан кетган эмас! Бизда вазиятни тиклаш имконияти бор.
 —«Бизон» файнга кичкина, рангсиз, даҳрли шубҳага тўла кўзларини қўтариб қаради.
 —Қандай қилиб? Сизнинг ихтиёрингизда ҳозир Яворда нима бор?
 —Учта ядровий агент. Уларнинг икитаси ҳаракат қилувчилар. Учинчиси — заҳарли, баъзи баъзида Дюбанинг муҳим

топшириқларини бақариб турган.
 Дюба эса олдинги билан «Бизон» юзюда азоб иродаси пайдо бўлиб, деди:
 —Шундай одамни йўқотдингиз. Уттиз йил ишлаган. Бенджамин Паркер даврдан бундан яна ҳаммаси сиз туфайли, муҳтарам зот!
 «Мени разведкадан чиқариб қўйишга қарор қилиш» —хаёлидан ўтказди Файн ва маъжусланиб қолди.
 Эҳтиёткор, шундай доно Кларк қандай қўлга тушибди? Уни ким сотди! —газабланиб давом этди «Бизон». — Шуларнинг ҳаммасини аниқламаганимизча биз ўзимизнинг Явор агентура-мизни хавфсизликда деб ҳисоблабмаймиз. Ниҳоятда эҳтиётлик билан, фақат икки йўналишда ҳаракат қилиш керак: барбод бўлиши-нинг сабабларини излаш ва янги агентларни ёллаш.
 Файн хурсанд бўлиб қолди. «Йўқ, ҳар ҳолда, ҳайдамайди, шенкилли!»
 —Мен бунинг ҳаммасини тушунаман.— эҳтиром билан гапирди у.— Мабодро Яворда резидентим бўлганда, мен аллақачон ҳаракат қилган бўлардим. Тасдиқлагизга номзодлар кўрсатаман...
 —Явор агентларингизнинг ошкор ҳолати қандай? —гални бўлди «Бизон».
 —«Гомер» —кўр, гадоё.— «Кармен» —лули, кишлоқда яшайди, фолбин аёл, «Крест» —заҳарли, мудир бўлиб...
 —Сиз «Крест» дедингизми? Крижми? Любомир Криж?
 —Ҳа, сэр. Массарик вақтларида Криж немис, француз ва рус тиллари ўқитувачиси бўлган. Ҳозир Украина маданий моллар мағазинида китоблар сотади, ундан ташқари, ҳаваскор уста, ёғоч ўймаkori сифатида танилган.
 —Эсимда, эсимда! «Крест»ни мен Массарик ҳукумати қошидаги ҳарбий атташеда адоьтанг бўлган пайтларимдан оқ, йигирма йилдан бери танийман. Дарвоқе, ўзининг лақабини ҳам шаҳсан мендан олган.
 (Давоми бор).

Тўп ўйинга киритилди. Н. Надеждин фотоси.

СПОРТ

БАСКЕТВОЛ

ЕВРОПА ЧЕМПИОНЛАРИ КУБОГИ УЧУН

Европа чемпионлари кубоги учун курашаётган Марказий Армия Спорт Клубининг баскетболчи йигитлари чорак финалнинг иккинчи учрашувини Москвада, «Црвена звезда» (Белград) командаси билан ўтказдилар. Югославия пойтахтида бўлган биринчи ўйинда совет баскетболчилари 85:82 (46:45) ҳисоби билан ғалаба қозонган эдилар.
 Жавоб учрашувида ҳам спортчиларимизнинг қўли баланд келди. 105:92 (50:45). Навбатдаги ўйинларни МАСК «Б» группасидаги қолган икки команда — «Итхис» (Италия) ва «Виллердон» (Франция) билан ўтказад.

ЭНГ ЁШ РЕКОРДЧИ

Бир ёшга тўлмаган кельлик (ГФР) Андре Ауку сузиш буютича жаҳон рекордчиси бўлди. У катталар ёрдамида сувда ўз тенгдошларига нисбатан кўпроқ — 8 минут 45 секунд сувда турди.
 Рейндаги бу шаҳарда сузиш спортини билан неча ёшдан бошлаб шуғулланиш зарурлигини теншраётган илмий-тажрибатуларга ташкил этилган. Ҳозир тўғарада 7 ҳафталикдан 12 ойликча бўлган 50 бола шуғулланмоқда. Тўғарака тугма сузиш рефлекслари бўлган болаларгина қабул қилинади. (АПН).

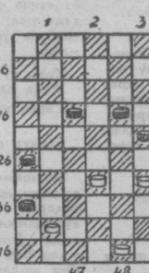
Шашка конкурсими

Бугунги ўн биринчи топшириқ билан конкурсими-нинг иккинчи яри бошланади. Конкурс шартлари «Тошкент оқшоми» газетасининг 259-сонида, 1969 йил 4 ноябрда эълон қилинган.
 11-ТОПШИРИҚ
 Уч саволга жавоб беринг: 31. Константин Симоновнинг қайси асариде шашка ўйини ҳақида эслаб ўтладиган? 32. «Шашка ўйини» шахматлар онали» иборасининг муаллифи ким? 33. 1968 йил декабрида Одесса шаҳрида бўлиб ўтган шашка бўйича сўнгги СССР биринчилигида қайси кўнгилли спорт жамияти командаси ғолиб чиққан? Қуйидаги уч позицияни ечинг:

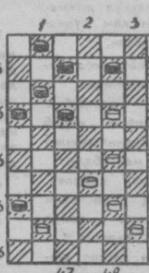
31-позиция

32-позиция

33-позиция

Ҳамама позицияларда оқ доналар юришини бошлаб ғалабага эришади. Жавобларни юборишнинг сўнгги муддати (почта белгиси бўйича) — 1970 йил 25 март.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ.
 27-11 да Риголетто, 28-11 да Русалка, 29-11 да Оққуш қўли.
ҲАМЗА НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ.
 27-11 да Улимдан кучли, 28-11 да Олтинчи июль, 29-11 да Алишер Навоий.

МУҚИМНИ НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 28-11 да Қизилқоқ, 29-11 да Тошболта ошиқ, 30-11 да Ешилди берган кўнгили.
УЗБЕК ДАВЛАТ «ЕШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 27-11 да Учинчи орзу (кундуз соат 4 да), 28-11 да 18 Ёшлигим, 29-11 да Дийдор.

Кино

26 ЯНВАРДА
 Махфий миссия — «СПУТНИК», «УЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ НОМЛИ, «ДРУЖБА» (кечкурун).
 Сенишганлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кечкурун).
 Гузал маликам (2-серия) — «ЧАЙКА», САҢҲАТ САРОНИ (кеч. курун).
 Николой Сличенко — «МОС. КЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «МОСБТА» (кечкурун).
 Дузах остонасида — «УЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 7 да).

27 ЯНВАРДА
 Махфий миссия — «СПУТНИК», «УЗБЕКИСТОН», НАВОИЙ НОМЛИ, «ДРУЖБА» (кундуз ва кечкурун).
 Сенишганлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечкурун).
 САҢҲАТ САРОНИ (орталаб соат 11, кундуз 1 ва 3 да).
 Гузал маликам (2-серия) — «ЧАЙКА» (кундуз соат 2,40, 5,45, кеч 8,45 минутларда), САҢҲАТ САРОНИ (кундуз соат 5,15, кеч 8 яримда).
 Николой Сличенко — «МОС. КБА» (орталаб соат 11,30, кундуз 3,30 минутларда ва кеч 7 ярим).

17. «ЧАЙКА» (орталаб соат 10 ва 11 яримда).
 Дузах остонасида — (орталаб соат 11, кундуз 3, кеч 7 да), Олтин ўқ (кундуз соат 1, 5 ва кеч 9 да); — «УЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ».
 Фантомас (2-серия) — «ТОШ. КЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечкурун).
 Утган кунлар — НАВОИЙ НОМЛИ (узбек тилида, кундуз соат 4,40 минутларда).

ЧИРЧИК ШАҲРИДАГИ «ХИМИКЛАР» МАДАНИЯТ САРОНИДА
 26 ЯНВАРДА
 7—10 СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИ УЧУН 10-МУЗИКАЛИ АБОНЕМЕНТ БЅИНЧА

«ЖОЗИБАЛИ МУЗИКА»

деган темада
УЧИНЧИ КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ
 Лектор — Поллина РОЙТЕН. БЕҒР.
 Катнашадилар: БУТУНИТТИ. ОҒОҚ БАДИИЙ КОЛЛЕКТИВЛАРИ КЅРИГИНИНГ ЛАУРЕАТИ

УЗБЕКИСТОН ССР ДАВЛАТ СИМФОНИК ОРКЕСТРИ
 Дирижёр — Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист

ЗОҲИД ҲАҚНАЗАРОВ
 Республика конкурсининг лауреатлари: Юзефа ВАСИЛЬ. ЕВА, Марлис ЮНУСХОНОВ;
 Солистлар: Александр ЛЕ. ВУШКИН, Владимир ВЕРИ. ГИН;
 Успенский номли 10-йиллик музика мантабанининг ўқувчиси

НИГОРА АҲМЕДОВА
 Концерт-лекция кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар «Химиклар» маданият саройи кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

«БАҲОР» КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

(В. И. Ленин номли майдон), 26 ЯНВАРДА
АБОНЕМЕНТ № 5
 (Шаҳар студентлари учун)

БИРИНЧИ КОНЦЕРТ-ЛЕКЦИЯ МУЗИКА ЖАНРЛАРИ ҲАҚИДА СУҲБАТ
 Лектор — Собир ВОҲИДОВ. ҚАТНАШАДИЛАР:
 М. ҚОРИЕҲУВОН НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯ. СИННИНГ ТУХТАСИН НАЛИЙОВ НОМИДАГИ
УЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ ОРКЕСТРИ
 Оркестрнинг бадий раҳбари ва бош дирижйри Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
САНД АЛИЕВ
 Дирижёр — АБСОС БАҲРОМОВ,
ТОРЛИ КВАРТЕТИ

Узбекистон ССР халқ артистлари: Гулом АБДУРАҲМОМОВ, Шаҳодат РАҲИМОВА, Кундуз МИР. КАРИМОВА;
 Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: Баҳром МАВЛОНОВ, Вилоят ОҚИЛОВА, Мирза ТОҲИРОВ; Солистлар: Сора ШУКУРОВА, Анвар РУСТАМОВ, Анвар НАЗАРХОНОВ.

Концерт-лекция кеч соат 8 да бошланади. Абонентлардан ташқари билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан сотилади.

А. НАВОИЙ НОМЛИ УЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА 31 ЯНВАР КЕЧ СОАТ 7 ДА
 Т. Содиқов, Б. Зейдан, Ю. Ражабий, Д. Зокиров музиканси

«ЗАНАБ ВА ОМОН»
 (3 кўринишли опера)
 Дирижёр — Узбекистон ССР халқ артисти Ф. ШАМ. СУТДИНОВ;
 Постановкичи режиссёр — Узбекистон ССР халқ артисти М. МУҲАМЕДОВ;
 Рассом — Узбекистон ССР халқ рассоми М. МУСАЕВ; Балетмейстер — СССР халқ артисти М. ТУРҒУНБОУЕВА;

Хормейстер — С. ШОДМОНОВ.
 Билетлар сотилмоқда.
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
 27 ЯНВАРДА
ХОРАЗМ «ЛАЗГИ» АНСАМБЛИНИНГ КОНЦЕРТИ
 Ансамблининг бадий раҳбари ва бош балетмейстери — Узбекистон ССР халқ артисти.

РАДИО

26 ЯНВАРЬ
ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
 18,00 «70-йил марралари» ин. лидан (русча), 18,30 Духовий оркестр чалади, 19,20 А. Пулат шьэрлари билан айтиладиган кўшиқлар, 20,00 «Юность Узбе. нистона» радиостанциясининг программаси, 21,00 «Хиндистон мустарилики йўлида» деган суҳбат (узбекча), 21,15 Кишлоқ мех. наткашлари учун концерт, 22,20 Классик куйларни севувчилар учун концерт, 22,40 «Замондош. ларимиз», Адабий эшиттириш (узбекча), 23,15 Кечки концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
 19,00 Г. Мувель. Фортепьяно ва оркестр учун концерт, 19,30 «Композитор Э. Капп» деган му. зикали эшиттириш (русча), 20,00 Ғалабанинг 25 йилгиди олдидан, А. Ҳаҳхорнинг «Аерор бобоз хн. конси (гоинича), 21,20 Мақом. лардан парчалар, 21,50 Ф. Эрдннг «Коммунист». Инсценировка и. линган хиноя (узбекча), 21,40 Москва, Миллонлар ленинча университети,

27 ЯНВАРЬ
СЕШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
 6,15 Тонгги концерт, 8,25 И. Ниромов ва И. Хасенов асарлари, 9,30 Қора.Қорав. Рапсодия, 10,10 СССР халқлари куйлари, 10,30 «Фарҳод ва Ширин» муз.

нали драмасидан парчалар, 11,15 «Фан ва ишлаб чиқариш» инк. лидан (узбекча), 11,30 А. Молди. баев, М. Абдраев, «Вайрам кунн» симфония сюитаси, 13,30 Таниқ. ли эстрада артистларининг кон. церти, 15,15 «Замондошлари. миз», Адабий эшиттириш (рус. ча), 15,30 Ёшлар икоди (узбек. ча), 16,10 Узбекистон композн. торлари, Юнус Ражабий, 16,50 «Правда» газетасининг обзори, 18,00 «Тиниб. тичмамаган одам» деган эшиттириш (русча), 18,10 Узбекистон ССР халқ артисти Жамол Низомхўнаев куйлабди, 18,40 Спорт эшиттириши (узбек. ча), 19,20 Узбекистон композн. торларининг хор асарлари, 20,00 «Ёшднн» радиостанциясининг программаси, 21,00 «Лениннома» программаси (русча), 21,30 Қиш. лоқ мехнатнашлари учун кон. церт, 22,20 Куйлардан куйларга, 22,40 С. Зуннунова, «Ер юрган кўчалар» хинояси (узбекча), 23,15 Куйлар тинглаб дам ола. миз.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
 8,25 Саъват усталирининг концерти, 9,15 Реклама ва эъ. лонлар,
 19,00 Узбекистон ёзувчилари. нинг янги асарлари, М. Қорнев, «Йилда гуллаганда» повестидан боб (узбекча), 19,30 «Музикали Тошкент» радиожурнали (русча), 20,00 Тоник халқ куйлари, 20,30 Қоракалпоқ куйлари, 20,50 «Нефть оқмоқда». Чечен-Ингуш радиосининг эшиттириши (уз. бекча), 21,00 А. Мухтор, «Қаноти синган орзу» хинояси асосида радионисценировка (узбекча), 21,40 Москва, Миллонлар ле. нинча университети.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
 14,00 М. Немондй, «Фаргона тонг отгучи», Радиостановка (узбекча), 15,30 Д. Пуччинн, «Жа. ни Саники» операси,
 19,00 Ж. Рид, «Жаҳонни тит. ратган 10 кун» радиоконпози. цияси (русча).

ТЕЛЕВИЗОР

26 ЯНВАРЬ
ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ
 18,00 Кинофильмлар учун, «Қув. лоқлар даврасида» (узбек тили. да),
 Рус тилида: 18,35 Телевизион лигиликлар, 18,45 Узбекистон рассомлари — доҳий юбилей. га, 19,05 «Советский юсти» теле. лекчунали, 20,05 Кўрсатувлар программаси,
 Узбек тилида: 20,10 Телевизи. он лигиликлар, 20,25 Кинодо. ниннома, «Илҳиқ билан бир саф. да эдик», 20,50 Оламда нима гап? 21,20 Ҳинд кинофильмлари. дан кўшиқлар, 22,00 «Осиё усти. да бурон», Вадийи фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ
 18,00 Кинофильмлар учун, «Қув. лоқлар даврасида» (узбек тили. да),
 Рус тилида: 18,35 Телевизион лигиликлар, 18,45 Узбекистон рассомлари — доҳий юбилей. га, 19,05 «Советский юсти» теле. лекчунали, 20,05 Кўрсатувлар программаси,
 Узбек тилида: 20,10 Телевизи. он лигиликлар, 20,25 Кинодо. ниннома, «Илҳиқ билан бир саф. да эдик», 20,50 Оламда нима гап? 21,20 Ҳинд кинофильмлари. дан кўшиқлар, 22,00 «Осиё усти. да бурон», Вадийи фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
 18,00 Душанба телевидениси. нинг кўрсатувлари,